

POROČILO O FINANČNI STABILNOSTI, OKTOBER 2026

Nagovor guvernerja dr. Primoža Dolenca na novinarski konferenci

Velja govorjena beseda.

Naj najprej na kratko opišem makroekonomske okoliščine, v katerih je v zadnjem obdobju deloval naš bančni sistem.

Svetovna gospodarska aktivnost je v prvi polovici letošnjega leta ostala robustna, v začetku tretjega četrtnetja pa se je po prvih podatkih še dodatno okrepila. Okrepljeno povpraševanje po tehnoloških izdelkih in storitvah je deloma blažilo negativne učinke geopolitičnih napetosti in višjih cen energentov. Tudi v evrskem območju je bila gospodarska rast v drugem četrtnetju solidna, predvsem zaradi boljše dinamike v Nemčiji in okrepljene aktivnosti v predelovalnih dejavnostih.

Geostrateški konflikti in visoke cene energentov pa še naprej predstavljajo pomemben vir negotovosti, kar se odraža v vztrajnih inflacijskih pritiskih.

Člani Sveta ECB smo zato na zadnji seji sprejeli odločitev o dvigu ključnih obrestnih mer za 25 bazičnih točk, pri čemer obrestna mera za mejni depozit zdaj znaša 2,5 %. To je že drugo letošnje zvišanje po juniju. Ocenjujemo, da nam ta raven obrestnih mer omogoča ustrezno fleksibilnost za odzivanje na nadaljnji razvoj dogodkov, prihodnje odločitve pa bodo še naprej temeljile na aktualnih inflacijskih obetih in spremljajočih tveganjih.

Če se osredotočim na Slovenijo: domača gospodarska rast se je v drugem četrtnetju še okrepila, tako zaradi domačega povpraševanja kot tudi okrepljenega izvoza. Po dveh letih upočasnjevanja je bila v prvi polovici leta močna ter nad povprečjem evrskega območja.

Skupna inflacija, merjena z indeksom HICP, se je letos povečala predvsem zaradi višjih cen energentov. Čeprav so geopolitične napetosti v prvi polovici leta le omejeno vplivale na domačo gospodarsko aktivnost, so se njihovi učinki hitro odrazili v višji rasti cen. Glede na naše zadnje, junijske napovedi, pričakujemo, da bo skupna inflacija v letošnjem letu dosegla 3,6 %, nato pa se bo v letu 2027 znižala na 2,3 %.

Tveganja za slovenski finančni oziroma bančni sistem ostajajo pretežno zmerna, obeti za prihodnje pa so večinoma stabilni. Še naprej lahko rečemo, da tveganja za bančni sistem izhajajo predvsem iz zunanjega okolja in niso inherentna bančnemu poslovanju. Najizrazitejša so tako še naprej kibernetska tveganja, ki jih zdaj spremljamo v širšem okviru informacijsko-komunikacijske tehnologije. Tveganje zaradi kibernetskih groženj, povišanega geopolitičnega tveganja in možnih zlorab, ki jih prinašajo napredni modeli umetne inteligence, ocenjujemo kot povišano z naraščajočo tendenco.

Makrofinančna tveganja ostajajo povišana z rastočo tendenco. Najnovejši podatki za Slovenijo in evrsko območje, sicer za zdaj izkazujejo odpornost in prilagodljivost gospodarstev kljub številnim zunanjim izzivom.

Tveganja, ki izhajajo iz nepremičninskega trga, ocenjujemo kot zmerna, a se krepijo, zlasti zaradi povečane medletne rasti stanovanjskih posojil, precenjenosti stanovanjskih nepremičnin in nadaljnje pričakovane rasti cen nepremičnin.

Slovenski bančni sistem še naprej posluje dobro, izkazuje visoko kapitalsko odpornost in je podprt z visokimi vrednostmi količnikov likvidnosti in solventnosti.

Geopolitična tveganja se v prvi polovici leta niso odrazila v slabših pogojih poslovanja podjetij, finančnem položaju gospodinjstev ali sposobnosti odplačevanja finančnih obveznosti, kreditna aktivnost pa je še naprej robustna. Obseg posojil nefinančnemu sektorju se je v prvi polovici leta še okrepil.

Kljub zavedanju, da je slovenski bančni sistem stabilen in odporen, v Banki Slovenije skrbimo za to, da je makrobonitetna politika preventivno naravnana, upravičenost uporabe posameznih makrobonitetnih instrumentov pa redno presoja.

Tako smo na včerajšnji seji člani Sveta Banke Slovenije potrdili predlog spremembe zneska minimalne kreditne sposobnosti potrošnika. Predlog predvideva zvišanje zneska s 745 EUR na 840 EUR mesečno, pri čemer naj bi se novi znesek začel uporabljati 1. januarja 2027. Prilagoditev ocenjujemo kot smiselno zaradi rasti življenjskih stroškov v obdobju 2023–2025 ter zaradi ohranjanja verodostojnosti in doslednosti makrobonitetne politike Banke Slovenije. Druge prilagoditve omejitev kreditiranja za zdaj niso potrebne.

O predlogu spremembe bodo po novem mnenje lahko izrazili tudi drugi deležniki. Uvajamo namreč prakso javnega posvetovanja o predpisih oziroma aktih, ki jih v Banki Slovenije sprejemamo. S tem želimo širši javnosti, strokovnjakom in zainteresiranim deležnikom omogočiti, da že v fazi priprave podajo svoje pripombe in predloge.